

Transitorienteret byudvikling: byrum, mobilitetsknudepunkter og klimaneutralitet

Indlæg til Vejforum 2023

Nyt, internationalt forsknings- og innovationsprojekt skal skabe rammerne for fremtidens bæredygtige byer, hvor nye transport- og mobilitetsløsninger skal få folk til at benytte den kollektive trafik, cykel og gang fremfor bilen til den urbane mobilitet.

Transport- og trafikrelaterede problemer i vores byer, på globalt plan, er væsentlige: Der er trængsel, som lægger pres på det enkelte individ, som skal have hverdagen til at hænge sammen, på samfundsøkonomien, som taber penge når skatteydere holder i kø, og på arealudnyttelsen i byerne, som kan bruges til bedre formål end som midlertidig opbevaringsplads for køretøjer. Der er folkesundheden, som lider under at flere bruger inaktive transportformer i deres hverdag, og under den lokale forurening, som transporten udleder. Og så er der hele transportsektorens globale klimaafttryk, som udgør om mod en tredjedel af klima-udfordringen. Denne treenighed af genvordigheder kan afhjælpes hvis en større andel af transporten i byerne udføres kollektivt og/eller aktivt. Hvis flere kører sammen i bus eller tog, eller hvis flere cykler eller går, vil transportens negative aftryk på byen formindskes, til glæde for økonomien, sundheden og vores fælles byrum.

Transitorienteret byudvikling, som netop har fokus på dette, har været kendt siden 1990'erne, men har stadig til gode at slå igennem som et dominerende planlægningsparadigme, når der nybygges eller ombygges i vores byer. Dette forsknings- og innovationsprojekt vil derfor undersøge hvordan de allerede kendte greb i transitorienteret byudvikling kan gøres mere praksisnære, således at det bliver lettere at planlægge bæredygtige mobilitetsløsninger i byer. Projektet vil se på byer og byområder i Danmark, Sverige og Kina, og forskere fra alle tre lande vil undersøge hvordan man bedst bygger bæredygtige mobilitets-løsninger i de tre forskellige lande – dermed opbygges en vidensbank, som vil være internationalt relevant.

Oplægget vil kort præsentere forsknings- og innovationsprojektet, og derefter gå i detaljer med NIRAS' andel i projektet, som har fokus på hvordan man kan skabe meningsgivende forretningsmodeller i og omkring transitorienteret byudvikling i Danmark. Oplægget vil være relevant, for alle der arbejder med at udvikle og integrere bæredygtige trafikløsninger i byer, og gerne vil lære mere om, hvorfor det er vigtigt at de byområder, der omkranser trafikinfrastrukturen er designet til at understøtte den bæredygtige mobilitetsadfærd, der er nødvendig for, at vores byer bliver bæredygtige, sunde og værd at leve et hverdagsliv i.

Gunvor Riber Uggerhøj, projektleder og seniorkonsulent i bæredygtig mobilitet, NIRAS – gugg@niras.dk